

257

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS EXAGITANDA IN

Scholis Medicorum die Iouis 17. Aprilis Clarissimo viro D. Ludouico Thibault doctore Medico
moderatore prudentissimo.

An vt ab inflammato Iecore Icterus, ita à refrigerato Hydrops?

N hematosis (qua coctionis species est) excrementa & supernacua tria cum generantur, Natura singulari providentia ea propriam & peculiarem cuique sedem destinans à sanguine puro segregavit: Eorum enim vt naturalis vacuatio corpus ab omni cacochymia vindicat, sic eandem suppressio (vt laudabilis succi copia plethoram) accersit, quæ dum aut partium, aut alimentorum vitio congesta paulo diutius morantur; partium non solum consilium (quarum ortus ex solo semine non est) sed etiam dissimilium infiniti propemodum morbi consequuntur: hinc fit vt sanguis ab eodem calore cum cæteris humoribus in hepate genitus, & cuius excretio omnis (veri excepta, quæ etiam suppressa spem prolis non adimit) præter naturam est, nisi expurgatur alendo corpori minime idoneus esse potest, sed sua intemperie alticrem immutante sensim iecur labefactans, atrophica corpus aliàs extabescens egre alitur, aliàs cachexia laborans corrupto humore turgidum redditur, Ipsoque inflammato vt Icterus, ita refrigerato repentinus virium lapsus & Hydrops suboritur.

COGNENDI itaque sanguinis & venarum (qua facultatis sanguifica non coctricis sunt expertes) iecur unicum principium & natura sedes, quacumque in temperie fuerit, eadem quoque humores procreabit, frigida quidem pravo rerum non naturalium usu, vel continui diuortio, vel morbo gravi, vel schyrru, obstructione, aut menstruum retentione, vel immoderato sive è natibus, sive ex viro, sive ex hamorrhoidibus (quæ tamen etiam diuurnæ omnes tunc claudis possunt) sanguinis profluvio, frigidos, crassos, lentos, crudos, serosos ac pituitosos auget; Inde excrementorum proventus & expultricis imbecillitas, quibus attractio debilitatur, retentio aboletur, anadosis vitiatum, hematosis deprauatur, quæ hydropem senibus potius quam pueris, nec minus mulieribus quam viris familiarem inuehant; Hic calidus siccusque naturis superueniens, quam humidus deterior.

SED in triplici hydropæ gignendo iocinoris intemperies haud æque se habet, siquidem à frigidissima Ascites fit (omnium periculosissima) quem vt phlegmatica cachexia sæpe antegreditur, (vtriusque enim vna parque causa) ita grauitas, spirandi difficultas, vehemensque sitis (quæ tollerata remedio est) pulsus paruus, frequens, & ad duritiem declinans consequitur. Leucophlegmatias vero quandoque cronicorum morborum terminus, serosis humoris per vniuersum corporis habitum affusio, à frigidiori ortum ducit, quo vt totum corpus cum molli pulsu intumescit, ita virore quodam albecat, plarisque vrina paucitas adest, omnibus à labore pedum tumor inest, quibus tussis superueniens malum. Tympanias à frigida copioso flatu aperiens genito abdomen distendens, instar tympani sonitum edit; Succedit torminibus circa umbilicum, & lumborum doloribus qui nullis medicamentis cesserint, hic mole ascite minor, grauiori cruciatu, cum celeriori pulsu & febre (quæ omnibus fere communis est) sese infert.

RE C raro viscus illud cum causis procatarteticis corporis metu, vini meracioris usu, tum antecedentibus obstructione, schyrru, phlegmone, vitium contrahit, cuius incendio maior sanguinis pars in bilem (quæ est utilior natura, altius tamen non est) vertitur, hic excipienda cum folliculus fellis locus desit, vrina cum sanguine quoquoersum irrumpit, ac diffunditur, & cum corporis superficiem colore inficiens, icterum flauum inuehit, qui vt febribus biliosis ante diem septimum si superueniat non semper malus, sic nec septimo die, nono, undecimo, decimoquarto qui accidit semper bonus esse creditur: Ictericus autem hamorrhoides si superueniant, sunt auxilio, hic tamen si frigidis humidisque vesceatur, peccantis humoris acrimonia retundatur, discretia membri derelicta remoueat, curabitur.

AM Vero vt in iuctero non eadem semper pars (cui primum & perpetuo medendum) afficitur, sic cutis eius peculiaris sedes habetur, hinc varia succedunt symptomata, febris magna, aliquando nulla, sitis, dextri hypochondrij dolor, grauitas, durities, bile in aluum proriente deiectiones naturali colore tinctæ, nonnunquam albæ, vrina (quæ morborum non tantum venosi generis sunt indices) semper biliosa: harum & alui profluvium sicut & in hydropse si superueniat, morbus minuitur, sin minus & natura nihil moueat, morbus vterque arte oppugnandus, phlebotomia, quæ ex hydropse soli leucophlegmatia conuenit, & pharmacia non prætermittis quæ affecto visceri intus & foris adhibita conueniunt, hydrophyrgia auxilio esse potest, qui & hydragoge, diureticis, diaphoreticis, carminatiuis nonnunquam curationem recipit, necnon optima victus lege, piperatis cibis, assis sæpe, interdum elixis, tenui vino commodè diluto, multo labore, somno parco leuatur, quibus si nihil proficitur, paracentesis statim imperetur, facilius autem seruis, quam quibus inutilis libertas est, hic affectus tollitur, vtrisque tamen si inueteratus haud facile discutitur.

Ergo vt ab inflammato Iecore Icterus, ita à refrigerato Hydrops.

Proponcbat MATHVRINVS CHEVALLOT Carnutensis Meduntanus. anno 1597.

